

Sprawozdania z konferencji / Report of the conference

**XXVI ogólnopolska konferencja naukowa
Rachunkowość a controlling
*Pomiar i raportowanie dokonań w zakresie
zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw i instytucji*
Polanica-Zdrój, 10-12 października 2022 r.**

**XXVI Conference on Accounting and Controlling
*Measuring and reporting performance in the sustainability
of enterprises and institutions held in Polanica-Zdrój,*
October 10–12, 2022**

ROBERT KOWALAK*

Streszczenie

Tekst zawiera sprawozdanie z konferencji naukowej zorganizowanej przez Katedrę Rachunku Kosztów, Zarządzania Podatkami i Controllingu Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu w dniach 10–12 października 2022 r. w Polanicy-Zdroju. Konferencja w ramach cyklu „Rachunkowość a controlling” pod hasłem przewodnim *Pomiar i raportowanie dokonań w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw i instytucji* dotyczyła współczesnych problemów oraz wyzwań w pomiaru i raportowania dokonań. Była to już 26 konferencja.

Abstract

The text contains a report of a scientific conference organized by the Chair of Cost Accounting, Tax Management and Controlling at the University of Economics and Business in Wrocław from 10 to 12 October 2022 in Polanica Zdrój. The Conference in the Accounting and Control cycle addressed today's problems and challenges in measuring and reporting performance under the motto “Measuring and reporting performance in the sustainability of enterprises and institutions”.

* Dr hab. Robert Kowalak, profesor UEW, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Katedra Rachunku Kosztów, Zarządzania Podatkami i Controllingu, <https://orcid.org/0000-0001-5395-9395>, robert.kowalak@ue.wroc.pl

W dniach 10–12 października 2022 roku w Polanicy-Zdroju odbyła się XXVI ogólnopolska konferencja naukowa *Pomiar i raportowanie dokonań w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw i instytucji* w ramach cyklu „Rachunkowość a controlling” zorganizowana przez Katedrę Rachunku Kosztów, Zarządzania Podatkami i Controllingu Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Konferencji przewodniczył kierownik Katedry Rachunku Kosztów, Zarządzania Podatkami i Controllingu dr hab. Robert Kowalak, prof. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu (UEW).

Celem konferencji było zaprezentowanie dorobku naukowego, wymiana poglądów dotyczących teorii i praktyki rachunkowości i controllingu, ze szczególnym uwzględnieniem pomiaru i raportowania dokonań w zakresie zrównoważonego rozwoju, a także integracja środowiska naukowego.

Temat pomiaru i raportowania dokonań podjęto w 29 referatach, zaprezentowanych na dwóch sesjach plenarnych oraz sześciu tematycznych. Podczas każdej sesji, po wygłoszeniu referatów, miała miejsce ożywiona dyskusja. Autorzy referatów ustosunkowywali się do zadawanych pytań i polemicznych uwag.

Pierwszego dnia konferencji odbyły się spotkania integracyjne, w ramach których uczestnicy wymieniali, w swobodnej atmosferze, poglądy związane z rachunkowością oraz controllingiem. Przeważały rozmowy związane z aktualną sytuacją na uczelniach oraz prowadzeniem zajęć dydaktycznych w warunkach popandemicznych.

Drugi dzień rozpoczął się oficjalnym otwarciem konferencji. Przybyłych na konferencję powitał dr. hab. Robert Kowalak, prof. UEW, kierownik Katedry Rachunku Kosztów, Zarządzania Podatkami i Controllingu, będącej organizatorem konferencji. Po powitaniu, dr hab. Robert Kowalak poprosił przedstawiciela sponsora Pawła Rozena, reprezentującego University Partnerships – CEE Association/AICPA/CIMA o przedstawienie organizacji, jaką jest AICPA/CIMA. Następnie zabrał głos dr hab. Bartłomiej Nita, prof. UEW, J.M. Prorektor ds. Finansów i Rozwoju Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, wieloletni pracownik katedry organizującej konferencję, który oficjalnie otworzył konferencję.

Pierwszej sesji plenarnej pt. *Pomiar i raportowanie dokonań w zakresie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw i instytucji* przewodniczył prof. dr hab. Edward Nowak, który przez wiele lat był kierownikiem Katedry Rachunku Kosztów, Zarządzania Podatkami i Controllingu, a jednocześnie przewodniczącym pierwszych dwudziestu czterech konferencji. Zainaugurowało ją wystąpienie dr hab. Wioletty Baran, prof. SGH zatytułowane *Rachunkowość w zaspokajaniu potrzeb ekonomiczno-społecznych w aspekcie koncepcji zrównoważonego rozwoju*. W wystąpieniu autorka przedstawiła dostosowywanie się rachunkowości do zachodzących zmian związanych głównie z uwzględnieniem koncepcji zrównoważonego rozwoju.

Drugi w tej sesji referat *Praktyczne aspekty implementacji raportowania zintegrowanego w małych i średnich przedsiębiorstwach* wygłosiła dr hab. Joanna Dyczkowska, prof. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Autorka przedstawiła wyniki badań prowadzonych od kilku lat w międzynarodowym zespole dotyczących zintegrowanego raportowania w sektorze MSP.

Ostatni referat w tej sesji autorstwa dr hab. Magdaleny Kowalczyk, prof. Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, pt. *Programy ochrony środowiska w wybranych polskich gminach jako pierwszy krok do zrównoważonego rozwoju* poświęcony był badaniom ankietowym związanym z oceną ochrony środowiska w wybranych gminach.

Po sesji plenarnej odbyły się cztery sesje tematyczne (równolegle odbywały się dwie sesje). Pierwszej sesji (A1), poświęconej controllingowi, przewodniczył prof. dr hab. Jan Komorowski. W jej trakcie wygłoszono cztery referaty:

1. Dr hab. Ewa Maruszewska, prof. UEK, dr hab. Marta Nowak, prof. UEW – *Połączony wpływ typu interesariuszy oraz występowania zachęty na manipulacje w budżecie. Zaobserwowane różnice w hierarchii potrzeb wskazanych przez polskich specjalistów z zakresu rachunkowości zarządczej.*
2. Dr hab. inż. Roman Kotapski, prof. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu – *Przegląd dorobku z zakresu rachunkowości zarządczej i controllingu magazynu Controlling i Zarządzanie w latach 2015–2022.*
3. Dr Ryszard Orliński z Akademii Kaliskiej w Kaliszu – *Ocena wdrażania standardu rachunku kosztów w szpitalach.*
4. Dr Bartłomiej Lisicki, dr Iwona Franczak z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach – *Terminowość publikacji raportów okresowych w dobie pandemii COVID-19 na przykładzie spółek publicznych notowanych na GPW w Warszawie.*

Równolegle odbywała się sesja B1, której tematem przewodnim była sprawozdawczość finansowa i niefinansowa. Przewodniczył jej dr hab. Piotr Szczypa, prof. PW. W ramach tej sesji wystąpiło czworo referentów:

1. Dr Paweł Szalacha z PORR SA – *Przychody z niezatwierdzonych roszczeń w sprawozdaniach finansowych wiodących polskich spółek budowlanych.*
2. Dr Przemysław Mućko, dr Hanna Czaja-Cieszyńska z Uniwersytetu Szczecińskiego – *Uproszczenia wybranych zasad (polityki) rachunkowości w mikro i małych jednostkach w Polsce. Regulacje prawne i błędy poznawcze.*
3. Mgr Olga Grzybek z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach – *Determinanty ujawnień obligatoryjnych o wartościach niematerialnych polskich spółek giełdowych.*
4. Mgr Krzysztof Ciesielski z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach – *Ocena dokonanych przedsięwzięć w ujęciu raportowania niefinansowego.*

Po zakończeniu obu sesji, po przerwie, rozpoczęto dwie kolejne, A2 i B2. Pierwsza z sesji dotyczyła rachunkowości w systemie informacyjnym controllingu, a przewodniczył jej dr hab. Marcin Wierzbiński, prof. UEW. W jej ramach wygłoszono następujące referaty:

1. Dr hab. inż. Monika Łada, prof. SGH – *Kryteria klasyfikacji procesów biznesowych do robotyzacji.*
2. Dr Maria Kubacka z Politechniki Rzeszowskiej – *Wykorzystanie finansowych programów informatycznych w zakresie wspierania relacji z klientami.*
3. Dr inż. Paweł Kuźdrowicz, dr inż. Dorota Kuźdrowicz z Uniwersytetu Zielonogórskiego, dr inż. Rafał Trafala z Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu – *Prezentacja i rozliczenie kosztów usług obcych w systemie ERP.*

Drugą równoległą sesję B2 poświęconą audytowi wewnętrznemu prowadził dr. hab. Grzegorz Lew, prof. PRz. Referaty wygłosili:

1. Dr hab. Piotr Bednarek, prof. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, dr hab. Jolanta Ciak, prof. Wyższej Szkoły Bankowej z Torunia – *Czynniki skuteczności audytu wykonania zadań w administracji publicznej w Polsce.*
2. Dr Dominika Kołodziej z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach – *Audyt wewnętrzny w jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce w kontekście wdrożonych zmian i aktualnych wyzwań.*
3. Dr Anna Bartoszewicz z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie – *Wewnętrzne zadania zapewniające i usługi doradcze w obszarze raportowania niefinansowego – podejście koncepcyjne.*
4. Dr Magdalena Bochenek z Politechniki Rzeszowskiej – *Klient jako podmiot rachunkowości.*

W kolejnym dniu obrad odbyły się dwie sesje tematyczne (A3 i B3) oraz sesja plenarna. Sesji tematycznej A3, poświęconej strategicznej rachunkowości zarządczej, przewodniczyła dr hab. Magdalena Chmielowiec-Lewczuk, prof. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. W trakcie sesji zostały przedstawione następujące referaty:

1. Dr hab. Andrzej Niemiec, prof. Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, mgr inż. Małgorzata Golańska z Uniwersytetu Szczecińskiego – *Jak kluczowe mierniki dokonań (KPIs) motywują menedżerów do realizacji strategii?*
2. Dr Leszek Borowiec z Uniwersytetu Warszawskiego – *Rola i kompetencje controllera finansowego w strategicznej rachunkowości zarządczej.*
3. Dr Tomasz Dyczkowski z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu – *Badanie strategii zarządzania w warunkach błędu biznesowego: perspektywa międzynarodowa.*
4. Dr Maria Niepłowicz z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu – *Rozszerzenie zrównoważonej karty wyników o dodatkowe perspektywy.*

Sesja B2 była poświęconą audytowi i dydaktyce w rachunkowości. Sesję tę reprezentowały cztery referaty:

1. Dr Agnieszka Lew z Politechniki Rzeszowskiej – *Rewizja finansowa a podwyższone ryzyko oszustwa w czasie pandemii COVID-19.*
2. Mgr Katarzyna Renik z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach – *Klasyfikacja dylematów etycznych biegłych rewidentów – wyniki polskie na tle literatury światowej.*
3. Mgr Hanna Voy z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu – *Audyt śledczy w literaturze przedmiotu.*
4. Dr Małgorzata Czerny z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu – *Potencjalny wpływ buddyzmu na model kształcenia w dziedzinie rachunkowości.*

Na zakończenie konferencji odbyła się sesja plenarna, której tematem przewodnim był wpływ pandemii COVID-19 na kondycję finansową przedsiębiorstw i dydaktykę. Przewodniczył jej dr hab. Robert Kowalak, prof. UEW. Sesję rozpoczęła prezentacja referatu dr hab. Marty Nowak, prof. Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu pt. *Wpływ COVID-19 oraz kształcenia zdalnego na*

studentów rachunkowości. Zasadniczym celem wystąpienia było przedstawienie wyników badań przeprowadzonych wśród studentów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, którzy ocenili poziom nauczania zdalnego oraz dalsze oczekiwania w tym zakresie.

Kolejny referat wygłosiły dr Małgorzata Białas z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie i dr Małgorzata Mierzejewska z Szkoły Głównej Handlowej, które w swoim wystąpieniu *Wpływ pandemii na wyniki bilansowe i podatkowe przedsiębiorstw z wybranych branż*, przedstawiły wyniki swoich badań dotyczących wybranych przedsiębiorstw z kilku branż, w tym m.in. turystycznej, gastronomicznej.

Trzecie wystąpienie tej sesji dotyczyło wpływu pandemii COVID-19 na płynność finansową przedsiębiorstw. Z referatem na temat *Wpływ pandemii COVID-19 na ocenę płynności finansowej w przedsiębiorstwach produkujących konstrukcje budowlane w 2021 roku* wystąpił mgr Krzysztof Konstantyn z Uniwersytetu Szczecińskiego, który przedstawił badania, porównując płynność wybranych spółek budowlanych z okresu przed i w trakcie pandemii.

W konferencji wzięło udział prawie 70 uczestników reprezentujących ośrodki akademickie z całego kraju. Na konferencję nadesłano około 50. artykułów naukowych, rozdziałów do monografii, przygotowanych zarówno przez przedstawicieli środowiska akademickiego, jak i praktyków zajmujących się rachunkowością zarządczą i controllingiem. Artykuły zostały opublikowane w renomowanych krajowych czasopismach naukowych, takich jak „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości” oraz „Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”.

Dorobek naukowy konferencji stanowi monografia w języku angielskim *Global Challenges of Management Control and Reporting* pod red. dr hab. J. Dyczkowskiej, prof. UEW. W monografii tej znalazły się rozdziały napisane przez naukowców z Polski oraz różnych krajów z Europy i Ameryki Południowej.

Biorąc pod uwagę rosnące zainteresowanie problematyką rachunkowości i controllingu, organizatorzy konferencji żywią nadzieję, że dzięki takim wydarzeniom pogłębiona zostanie współpraca pomiędzy naukowcami zarówno z kraju, jak i z zagranicy, która zaowocuje w przyszłości kolejnymi wspólnymi inicjatywami.

